

เทคโนโลยีความงาม จะสวย หรือจะช่วยกันแน่ โดย สมาคมแพทย์ผิวหนังแห่งประเทศไทย

ลสมาคมแพทย์ผิวหนังแห่งประเทศไทย ได้จัดแถลงข่าวเรื่อง “เทคโนโลยีความงามจะสวยหรือจะช่วยกันแน่” ในวันพฤหัสบดีที่ 11 มีนาคม 2553 ณ โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์ โดยมี รศ.นพ. นภดล นพคุณ เป็นประธานในการแถลงข่าว โดยมี นพ.อุดมศักดิ์ วงศ์บารมี มากล่าวเตือนภัยเรื่อง การเลือกใช้เลเซอร์ ผศ.พญ.สุวิภากร โอภาสวงศ์ มากล่าวเตือนภัยเรื่องยาฉีด ยากิน และยาทา และนพ.สมิทธิ อารยะสกุล เป็นผู้ดำเนินรายการ

ปัจจุบันมีเทคโนโลยีใหม่ๆ ออกมาแทบทุกวัน ที่จะทำให้มนุษย์เรา ทั้งหญิงและชาย สวย หล่อ และไม่แก่ ซึ่งในเทคโนโลยีเหล่านี้มีทั้งที่จริงและไม่จริง มีประโยชน์และมีผลข้างเคียง การพิจารณาเลือกใช้เทคโนโลยีต่างๆ เราต้องมีการศึกษาหาข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ ต้องมีข้อมูลทางวิทยาศาสตร์รองรับ และได้มาตรฐานทางการแพทย์ ซึ่งไม่จำเป็นว่าเราจะต้องเป็นผู้นำในด้านนวัตกรรมใหม่ๆ เพราะการทำเป็นรายแรกๆ ก็อาจจะมียุทธศาสตร์ทั้งจากวิธีการเอง หรือจากสารที่ไม่ได้มาตรฐาน และจากผู้ที่ใช้ขาดความชำนาญก็เป็นได้

เตือนภัย อันตรายจากการฉีด การทา และการกิน

“ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเพื่อผิวขาว ขาวขึ้นภายใน 1-2 เดือน”

“ขาวผ่องอมชมพูเหมือนพรินดี ด้วยกลูตาไธโอนเพียง 100%”

“อยากผิวสวยเหมือนดารากา กลูตาไธโอน ช่วยคุณได้”

“ผิวขาวสวยทั่วเรือนร่าง เห็นผลทันตาใน 3 วัน ด้วยกลูตาไธโอนแบบฉีด”

ข้อความเหล่านี้พบเห็นได้ในเว็บไซต์อย่างแพร่หลาย แม้ว่าสมาคมแพทย์ผิวหนังแห่งประเทศไทย ได้พยายามเตือนประชาชนเรื่องการฉีดสารที่ทำให้ผิวขาวไปหลายครั้ง แต่ดูเหมือนกระแสค่านิยมที่ฝังรากลึกใน

สังคมไทยว่า ผิวขาว คือ คนสวย คนที่จะประสบความสำเร็จมากกว่าผู้อื่นยังคงไม่เปลี่ยนแปลง กระทรวงสาธารณสุขได้มีระเบียบออกมาห้ามไม่ให้แพทย์ใช้การรักษาด้วยวิธีนี้ และได้ทำการคุ้มครองสถานพยาบาลที่มีสารกลูตาไธโอนชนิดฉีดและมีการโฆษณาจะมีความผิด คือ พบการกระทำผิดกฎหมายข้อหาขายยาที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้ามีการโฆษณาเกินจริงถือว่ามีความผิดตาม พ.ร.บ.ยา มีโทษปรับถึง 1 แสนบาท ทำให้ประชาชนที่มีความเชื่อว่าจะฉีดแล้วจะขาวไปฉีดกับผู้ที่ไม่ใช่บุคลากรทางการแพทย์ ดังเช่นที่เป็นข่าวในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2553 นี้ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ากลัวกว่าการที่สถานเสริมความงามไปใช้อีก เนื่องจากว่าผู้ที่ให้บริการไม่มีความรู้ ความชำนาญ ไม่ทราบถึงผลเสียและไม่สามารถแก้ไขได้ถ้าเกิดการแพ้ และอยากเน้นเตือนอีกครั้งว่าการฉีดสารเข้าเส้นเลือดดำเป็นหัตถการที่มีความเสี่ยงสูงมาก ทั้งจากวิธีการ เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ และสารที่ใช้ฉีดอาจทำให้เกิดผลข้างเคียง เช่น การแพ้ มีอาการแน่นหน้าอก หายใจไม่ออก ความดันต่ำ และถึงกับชีวิตได้ แม้แต่แพทย์เองถ้าไม่มีความจำเป็นก็ไม่แนะนำให้ฉีดยาเข้าเส้น เพราะไม่สามารถบอกได้ว่าใครจะแพ้หรือไม่ ตามกฎหมายเอง การฉีดสารเข้าเส้นต้องทำโดยผู้ที่มีใบอนุญาตเท่านั้น ถ้าผู้ให้บริการไม่ใช่แพทย์ แล้วฉีดสารเข้าเส้นถือว่ามีความผิดฐานประกอบวิชาชีพเวชกรรมโดยไม่ได้รับอนุญาต พ.ร.บ. วิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525 มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 30,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และมีความผิดฐานเปิดสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาตอีกด้วย มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การฉีดโกรทแฟกเตอร์

หลังจากมีการให้ความรู้และออกเตือนเรื่องการฉีดยาว่าใช้สารภายนอกที่ไม่ได้มาตรฐานแล้วมีอันตราย ได้เกิดมีการใช้เลือดของตัวเอง มาปั่น แล้วฉีดเข้าใต้ผิวหนังเพื่อลดริ้วรอย เติมเต็มใบหน้า และใบหน้าอ่อนเยาว์ โดยอ้างว่าเป็นโกรทแฟกเตอร์ จะกระตุ้นให้เซลล์สร้างเส้นใยใต้ผิวหนัง จริงๆ แล้ว Growth Factor คือ สารที่มีฤทธิ์ที่กระตุ้นให้เซลล์ต่างๆ มีการเจริญเติบโต โดยได้มาจากในเลือดเราเอง เมื่อเราเจาะเลือดแล้วนำมาปั่นที่รอบความถี่เหมาะสม เราจะได้เม็ดเลือดแดง เม็ดเลือดขาว และเกล็ดเลือดแยกออกมาเป็นชั้น ชั้นที่เป็นเกล็ดเลือดเยอะๆ เราเรียกว่า PRP (Platelet-Rich Plasma) เป็นชั้นที่จะนำมาใช้ เนื่องจากในเกล็ดเลือดเมื่อนำมากระตุ้นหลังสารที่เรียกว่า Growth Factor ออกมา ซึ่งมีหลายชนิดที่สามารถกระตุ้นการทำงานของเซลล์ได้ อาทิเช่น กระตุ้นการหายของแผล การสร้างหลอดเลือดใหม่ การสร้างกระดูก และการสังเคราะห์คอลลาเจน เป็นต้น

ในทางการแพทย์มีการนำส่วนที่เป็น PRP มาใช้ในคนไข้ที่มีเกล็ดเลือดต่ำเพื่อป้องกันการเลือดออกไม่หยุด หรือใช้ในการรักษาโรคเลือดบางชนิด สภาภาขาตจะแยกส่วนนี้เก็บไว้ใช้ เป็น Platelet-pool รวมของหลายๆคน สำหรับด้านความงาม ลดริ้วรอย ย้อนเวลาให้ดูอ่อนเยาว์นั้น ยังเพิ่งเริ่มต้นในการศึกษา ยังไม่ถึงว่าเป็นการรักษามาตรฐาน พบว่ามีหลายปัจจัยที่ยังไม่สามารถประเมินได้ว่าการรักษาจะได้ผลดีหรือไม่

ผลข้างเคียงที่อาจจะพบได้ ที่สำคัญที่สุด คือ การติดเชื้อ เพราะมีหลายขั้นตอน ตั้งแต่การเจาะเลือดดูดใส่ขวดและดูดกลับมาฉีด ปกติถ้าเป็นเข็มที่ต่างประเทศพัฒนามานั้นต้องใช้หลอดพิเศษ แต่หลอดที่เราใช้เจาะเลือดปกติ ไม่ได้ถูกออกแบบให้ดูดเลือดกลับมาใช้ได้ การที่คลินิกที่มีผู้ให้บริการมากๆ ต้องระวังการสลับเอาเลือดคนอื่นที่ไม่ทราบว่าจะ

เป็นพาหะของโรคต่างๆ เช่น เอชส์ ไวรัสตับอักเสบบี ส่วนผลข้างเคียงอื่นถ้าคลินิกใช้สารอื่นผสมอาจจะเกิดการแพ้สารที่ใส่ลงไป เพราะขณะนี้สารที่ผสมเพื่อทำการรักษาแบบฉีดใต้ผิวหนัง ที่เรียกว่า เมโซเทอราปี (Mesotherapy) ซึ่งยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนกับองค์การอาหารและยา มีรายงานทั้งในและต่างประเทศว่าผู้ที่ทำการรักษาวิธีนี้แล้วมีการติดเชื้อ Atypical mycobacteria ซึ่งปนกับสารที่ไม่ได้มาตรฐาน บางครั้งการรักษาแบบนี้ บางคนได้ผลและบางคนไม่ได้ผล ทำให้เสียเงินและเจ็บตัวอีกด้วย

กร:เสสตีเมเซลล์ยังมีอยู่

ขณะนี้แพทยสภาและกองประกอบโรคศิลปะ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ได้มีข้อสรุปเรื่องการใส่เสตีเมเซลล์ว่า ให้เสตีเมเซลล์ขึ้นเป็นตำรับ “ยา” ผู้ใดผลิตหรือนำเข้าจากต่างประเทศมาฉีดให้คนไข้ ต้องขออนุญาต หากฝ่าฝืนมีโทษทั้งจำทั้งปรับ ไม่ว่าจะเป็นโรงพยาบาลของรัฐ โรงพยาบาลเอกชน สถานพยาบาล หรือคลินิก นำมาใช้รักษาเฉพาะรายหรือทั่วไปไม่สามารถทำได้ นอกจากเป็นวิจัยซึ่งจะต้องมีใบอนุญาตผลิตหรือนำเข้ามีใบขึ้นทะเบียนให้ถูกต้อง ผ่านคณะกรรมการจริยธรรมกับกรรมการวินิจฉัยคนกับสถาบันตัวผู้ทำวิจัย นอกจากนั้น ยังต้องถูกจริยธรรมและมาตรฐานของวิชาชีพของแพทยสภาอีกด้วย

สินค้าทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นอาหารเสริม เครื่องสำอาง หรือยาที่อ้างว่ามีส่วนผสมของเสตีเมเซลล์ถือว่าผิดกฎหมายทั้งสิ้น เพราะ อย. ยังไม่เคยอนุญาตให้ใช้หรือฉีดเสตีเมเซลล์ในประเทศไทย นอกจากเป็นยารักษาต้านโลหิตวิทยาเท่านั้น สำหรับการใช้อย่างความงามและชะลออายุ ไม่มีการศึกษาวิจัยที่ได้มาตรฐาน ส่วนใหญ่จะเป็นการใช้กันโดยไม่เปิดเผย ไม่มีข้อมูลที่สามารถยืนยันได้ว่าการใส่เสตีเมเซลล์ก่อให้เกิด

ประโยชน์หรือไม่เกิดประโยชน์ แต่โทษอาจเกิดได้หากการเพาะเลี้ยงเซลล์ทำไม่ได้มาตรฐาน

สำหรับรายละเอียดเรื่องสเต็มเซลล์ ทางสมาคมแพทย์ผิวหนังได้จัดแถลงข่าวร่วมกับองค์การอาหารและยา เรื่องข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสเต็มเซลล์ ในหัวข้อเรื่อง “สเต็มเซลล์ กับความงาม” ในวันพุธที่ 19 สิงหาคม 2552 สามารถดูได้ที่ www.dst.or.th

เครื่องสำอางที่มีส่วนผสมแปลกๆ

ปัจจุบันมีการโฆษณาเครื่องสำอางที่มีส่วนผสมแปลกๆ บางอย่างก็อ้างว่ามีข้อมูลทางวิทยาศาสตร์รองรับ บางอย่างก็ใช้คำอ้างของดาราดูมีชื่อเสียง บางอย่างก็อ้างว่ามาจากประเทศเกาหลี สวิตเซอร์แลนด์ ฯลฯ ที่อาจจะไม่ได้ผ่านการขึ้นทะเบียนจากองค์การอาหารและยาประเทศไทย ยกตัวอย่างเช่น เครื่องสำอางรกแกะ พืชงู เปลือกหอย ปลาทะเลน้ำลึก ทอง ไข่มุก สเต็มเซลล์ สมุนไพร เป็นต้น สารบางอย่างได้รับการสกัดมาและมาทดลองในหลอดทดลอง ว่ามีฤทธิ์จริงอย่างเช่นยั้งแบคทีเรีย กระตุ้นการสร้างคอลลาเจน เป็นต้น แต่เมื่อใช้ในเครื่องสำอางจริง ปริมาณอาจจะไม่เพียงพอที่จะออกฤทธิ์ หรืออาจจะไม่คงตัวเมื่อถูกความร้อน ถ้าจะให้ทราบแน่นอนว่าออกฤทธิ์ตามที่โฆษณา ต้องมีการศึกษาทางคลินิกใช้กับจำนวนอาสาสมัครจริงอย่างน้อย 200 คน และมีขั้นตอนในการเก็บข้อมูล มีเครื่องมือวัดที่มาตรฐาน และมีการคำนวณทางสถิติว่าได้ผลหรือไม่ ขณะนี้ไม่มีกฎว่าเครื่องสำอางจะต้องผ่านการทดสอบแบบไหนบ้าง คำว่า ผ่านการทดสอบจากแพทย์ผิวหนัง (Dermatologist tested) แพทย์ผิวหนังรับรอง ไม่ก่อให้เกิดการแพ้ (Hypoallergic), ไม่ก่อให้เกิดสิว (Non-comedone), ปราศจากสารเคมี (Chemical free), ผ่านการเสนอในที่ประชุมผิวหนัง คำเหล่านี้ไม่ได้มีข้อบังคับว่าการเขียนจะต้องทำการทดสอบอะไรบ้าง และทางสมาคมแพทย์ผิวหนังขออย่าว่าไม่เคยรับรองผลิตภัณฑ์ใดๆ ทั้งสิ้น

เครื่องสำอางที่ขายโดยไม่มียี่ห้อ อย. ขอให้ระมัดระวังสารต้องห้ามด้วย เช่น ปรอท ไฮโดรควิโนโนน กรดวิตามินเอ เครื่องสำอางที่ให้ผลไวๆ ทั้งหมด อาจจะใส่สารเหล่านี้ ซึ่งทางองค์การอาหารและยาได้ออกประกาศเตือนและมีรายชื่อเครื่องสำอางเหล่านี้สามารถเช็คได้ที่เว็บไซต์ขององค์การอาหารและยา www.fda.moph.go.th

การฉีดโบท็อกซ์

สารโบท็อกซ์เป็นตัวยับยั้งการหดตัวของกล้ามเนื้อที่สั่นไหวหรือความสลายความงามจะรู้จักเป็นอย่างดี มีการใช้กันอย่างกว้างขวางสารโบท็อกซ์ เป็นสารที่ทำจากแบคทีเรีย มีฤทธิ์ในการคลายกล้ามเนื้อ

สารนี้จะออกฤทธิ์ ประมาณ 1-2 สัปดาห์หลังฉีด การฉีดครั้งแรกจะอยู่ได้นาน 4-6 เดือน และจะอยู่ได้นานขึ้นเรื่อยๆ ในการฉีดครั้งต่อไปเทคนิคการฉีดและข้อบ่งชี้ที่ใช้ก็มีเพิ่มขึ้น ในด้านผิวหนังสารโบท็อกซ์ใช้ลดรอยย่นที่เกิดจากการหดตัวของกล้ามเนื้อ เช่น ตีนกา รอยขมวดคิ้ว รอยย่นที่หน้าผาก ปัจจุบันสามารถฉีดให้หน้าเรียว กระชับหน้า ลดการกร่อนเพื่อปรับรูปหน้า ลดเหงื่อที่รักแร้ ฝ่ามือ ลดน้อง การฉีดสารนี้อาจมีผลข้างเคียงคือ อาจเห็นเป็นตุ่มนูนแดงในบริเวณที่ฉีดอยู่ราวๆ 2 ชั่วโมง บางคนอาจมีอาการปวดศีรษะในวันแรก สำหรับการฉีดโบท็อกซ์บริเวณหน้าผาก อาจเกิดอาการหนังตาหรือคิ้วตก กลืนอาหารไม่สะดวกหากฉีดบริเวณลำคอ แต่จะค่อยๆ หายไปเองตามระยะเวลา ในบางรายอาจมีการสร้างระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายต่อโบท็อกซ์ ทำให้การฉีดไม่ได้ผล แต่จะมีผู้ที่สามารถสร้างภูมิคุ้มกันขึ้นได้ไม่ถึงร้อยละ 3-5 ซึ่งปฏิกริยานี้มักจะเกิดกับผู้ที่เข้ารับการรักษาอาการกระตุกและต้องให้โบท็อกซ์ในจำนวนที่สูง ก่อนตัดสินใจเข้ารับรักษานี้ ต้องฉีดโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์เท่านั้น และสอบถามชนิดของโบท็อกซ์ที่ใช้ ขณะนี้ทางองค์การอาหารและยาขึ้นทะเบียนยาเพียง 3 บริษัท คือ Botox (Allergan อเมริกา), Dysport (Ipsen อังกฤษ), Neuronox (เกาหลี) ส่วนยี่ห้ออื่นที่มีการใช้เพื่อทำราคาให้ลดลงยังไม่ผ่านการขึ้นทะเบียน และอาจมีผลข้างเคียงในกรณีที่ใช้ในปริมาณมากๆ ได้ อย่างเช่นมีตัวอย่างในประเทศอเมริกาที่รัฐฟลอริดา สหรัฐอเมริกา มีผู้ป่วย 4 รายที่เข้ารับบริการฉีดสารโบท็อกซ์ (Botox) รักษาหัวร่อยบนใบหน้าเกิดอาการป่วยทรุดหนักจนต้องใช้เครื่องช่วยหายใจและให้อาหารทางสายยาง ทางสำนักงานอาหารและยาสหรัฐเข้าตรวจสอบ พบว่า สถานพยาบาลดังกล่าว นำสารชนิดหนึ่งที่อยู่ระหว่างการวิจัยมาใช้กับคนไข้มากเกินไปจนความจำเป็นและที่สำคัญพบว่า แพทย์หรือผู้ฉีดไม่มีความชำนาญ เนื่องจากไม่ได้รับการฝึกฝนเพียงพอ

การรักษาแต่ละวิธีให้ผลการรักษาที่ต่างกัน และอาจทำให้เกิดอาการแทรกซ้อนที่รุนแรงได้ นอกจากนั้นบางวิธียังไม่จัดอยู่ในมาตรฐานทางการแพทย์ ดังนั้นก่อนทำการรักษาใดๆ ควรสอบถามข้อมูลให้ชัดเจนทั้งในเรื่องของข้อบ่งชี้ การเตรียมตัวก่อนการรักษา การปฏิบัติตัวภายหลังการรักษา ตลอดจนผลข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้น และควรเลือกทำการรักษาด้วยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ หากได้รับการดูแลที่ถูกวิธี ทุกๆ ท่านจะได้มีสุขภาพผิวที่ดีและมีผิวหน้าที่ขาว เนียน ใสไปนานๆ

ฉบับหน้า นพ.อุดมศักดิ์ วงศ์บารมี จะมาเดือนในเรื่องของการใช้เลเซอร์ และหัตถการทางความงามว่าจะมีวิธีเลือกอย่างไรให้เหมาะสมและปลอดภัยที่สุด